

.Д. ПЕТРІВ, кандидат сільськогосподарських наук
Л.Я. СЛОБОДА, Н.М. ЗАГОРЕЦЬ, Г.В. ТЕСАК, наукові співробітники
Інститут сільського господарства Карпатського регіону НААН

ІНТЕНСИВНІСТЬ РОСТУ ТА РОЗВИТКУ МОЛОДНЯКУ ОБРОШИНСЬКИХ БІЛИХ ГУСЕЙ, СХРЕЩЕНИХ З ПОРОДОЮ ЛЕГАРТ

Встановлено, що схрещування оброшинських білих гусей з гусьми породи легарт поліпшує показники росту і розвитку молодняку.

Ключові слова: гуси, жива маса, обхват грудей, довжина тулуба, кіля і плюсни.

Гусівництво є перспективною галуззю птахівництва у виробництві м'яса птиці. За швидкістю росту, здатністю перетравлювати значну кількість зелених та соковитих кормів з високим вмістом клітковини, високою життєздатністю та за іншими господарсько-корисними ознаками гуси мають ряд переваг порівняно з курми, індиками та качками. Фактично лише здатність гусей високоякісно та у великих кількостях перетравлювати рослинну клітковину ставить їх на перше місце серед інших видів домашньої птиці [2, 3]. Навіть при пасовищному вирощуванні жива маса гусенят уже в 8–10-тижневому віці досягає 3,5–4,0 кг, а при інтенсивному – 4,0–4,5 кг при затратах концентрованих кормів до 3 кг на 1 кг приросту [4]. Тушка 8–9-тижневого гусеняти містить 17–18% протеїну, 21–22% жиру. Енергетичну цінність м'яса гусей визначають з розрахунку: в 1 кг їстівної частини тушки гуски міститься 13,63–14,97 МДж (3256–3576 ккал) [3].

З усіх видів домашньої птиці водоплавна – найменш вибаглива до умов утримання та годівлі. Ця птиця відзначається високою скороспілістю, інтенсивністю росту, дієтичними властивостями м'яса, високою оплатою корму та невибагливістю в годівлі, завдяки чому їх годівля коштує значно дешевше ніж курей [1].

Дослідження проводили в лабораторії дрібного тваринництва ІСГКР НААН та ПАФ “Піски” Миколаївського району Львівської області.

Основним методом племінної роботи є відбір і підбір особин з високими продуктивними якостями для одержання однотипної птиці,

© Петрів М.Д., Слобода Л.Я.,
Загорець Н.М., Тесак Г.В., 2013
Передгірне та гірське землеробство і тваринництво. 2013. Вип. 55. Ч. I.

яка би відповідала запланованим параметрам продуктивності.

Селекційну роботу, спрямовану на закріплення стандартних для кожної породної групи ознак, проводили шляхом індивідуально-масового відбору. Перед початком племінного періоду самці та самки всіх породних груп були індивідуально оцінені за екстер'єром, типовістю оперення, живою масою. Протягом продуктивного періоду на груповому рівні проводили облік несучості, заплідненості, виводимості яєць, виводу молодняку. В добовому віці провели жорсткий відбір гусенят за екстер'єром.

З поголів'я гусей було сформовано дві групи птиці (I – ОБ♀ х ОБ♂, II – ОБ♀ х легарт♂), по 100 голів в кожній, які на період парування та яйцекладки (з січня по травень) утримувалися роздільно із забезпеченням належного рівня годівлі та режиму утримання. Для інкубації щоденно проводили облік несучості з вирахуванням індексу форми яєць шляхом лінійного вимірювання, зважування, відбору та їх масою. Нагромадження інкубаційних яєць та контроль за їх зберіганням проводили щонайбільше до 14 днів, після чого відправляли на інкубацію, яку здійснювали згідно з відповідними інструкціями.

Молодняк, починаючи з одностовпного віку, був позначений і поставлений на роздільне вирощування згідно з генотипом. Годівля до 3-тижневого віку здійснювалася спецкомбікормом.

1. Схема досліду

♀	♂	Породи і породні групи	
		ОБ ♂	Легарт ♂
ОБ♀		X	
ОБ♀			X

Примітка: ОБ – оброшинська біла порода гусей

Середня жива маса гусей на початок яйцекладки становила – оброшинських білих: гуски – 6,35 кг, гусаки – 7,25 кг, легарти: гуски – 6,35 кг, гусаки – 7,35 кг.

Ріст гусей є визначальним показником їх продуктивності, який відображає потенційні можливості генотипу в конкретних умовах утримання та годівлі. За динамікою живої маси можна оцінити продуктивність птиці (табл. 2).

В одностовпному віці гусенята двох груп мали порівняно однакову живу масу. В 4-тижневому віці самці II-ої групи переважали самців I групи за живою масою на 3,80%, самки II-ої групи переважали

самок I-ої групи на 1,79%, а в 9-тижневому віці відповідно на 2,96% та 0,1%.

2. Динаміка живої маси гусей, г ($M \pm m$)

Група	Вік гусей			
	1 день	4 тижні	9 тижнів	21 тиждень
Самці				
I	104,0 ± 2,6	1762 ± 70	4592 ± 93	5690 ± 95
II	106,0 ± 3,1	1829 ± 64	4728 ± 81	5825 ± 93
Самки				
I	100,0 ± 2,2	1619 ± 72	4140 ± 85	5125 ± 89
II	101,0 ± 2,4	1648 ± 58	4152 ± 72	5250 ± 84

Неоднакова швидкість росту в різні періоди розвитку є важливою особливістю молодняка. Найбільш інтенсивним відносний приріст живої маси був у перший місяць у гусей II-ої групи (табл. 3).

3. Відносний приріст живої маси гусей, %

Група	Стать	Вікові періоди, тижні		
		1–4	5–8	9–21
I	самці	163,7	93,3	20,8
	самки	161,5	91,1	23,9
II	самці	180,5	104,7	22,1
	самки	178,3	102,5	19,3

Особливості екстер'єру визначалися шляхом взяття основних промірів статей тіла (довжина тулубу, обхват грудей). Дані вимірювань наведені в табл. 4.

4. Проміри основних статей тіла, см ($M \pm m$)

Група	Стать	Обхват грудей	Довжина тулубу
1	2	3	4
1-й день			
I	самці	10,4 ± 0,13	9,7 ± 0,10
	самки	9,6 ± 0,11	9,0 ± 0,4
II	самці	10,7 ± 0,14	10,2 ± 0,11
	самки	9,9 ± 0,15	9,4 ± 0,9

1	2	3	4
4 тижні			
I	самці	27,2 ± 0,12	26,1 ± 0,12
	самки	26,0 ± 0,14	25,2 ± 0,15
II	самці	27,6 ± 0,12	26,8 ± 0,11
	самки	26,4 ± 0,11	25,9 ± 0,14
9 тижнів			
I	самці	35,0 ± 0,11	35,2 ± 0,15
	самки	33,8 ± 0,24	33,9 ± 0,12
II	самці	36,7 ± 0,14	35,9 ± 0,14
	самки	36,0 ± 0,12	34,06 ± 0,13
21 тиждень			
I	самці	38,1 ± 0,31	37,9 ± 0,18
	самки	37,0 ± 0,31	38,6 ± 0,16
II	самці	39,2 ± 0,32	37,4 ± 0,14
	самки	38,0 ± 0,34	38,1 ± 0,12

Достовірної різниці між групами в одноденному віці не встановлено. У 4-тижневому віці гуси II-ої групи незначною мірою переважали своїх ровесників I-ої групи. У 9-тижневому віці самці II-ої групи переважали самців I-ої групи за обхватом грудей на 4,85%, за довжиною тулубу – 1,98%. Така ж тенденція зберігалася у самців II-ої групи у 21-тижневому віці. Слід відзначити, що самці обох груп мали вищі показники екстер'єру порівняно з самками. У 9-тижневому віці самки II-ої групи за обхватом грудей переважали самок I-ої групи на 6,5%, за довжиною тулубу – 0,47%.

Висновки

1. У чотиритижневому віці самці II-ої групи переважали самців I-ої групи за живою масою на 3,80%, а самки II-ої групи переважали самок I-ої на 1,79%, а у дев'ятитижневому віці – відповідно на 2,96% та 0,1%.

2. Проміри статей тіла (обхват грудей, довжина тулуба, кіля і плюсни) були найвищими в самців II-ої групи. Самці всіх груп у різні вікові періоди мали ці показники вищі ніж самки.

3. Схрещування оброшинських білих гусей з гусьми породи легарт підвищує відгодівельні якості помісей.

Література

1. Пришуткина С. Популярность продукции растёт / С. Пришуткина // Птицеводство. – 2006. – № 10. – С. 11–16.
2. Рекомендації щодо спрямованого вирощування, утримання і відгодівлі водоплавної птиці / І. І. Івко, М. Д. Микитюк, О. В. Рябініна, Н. І. Братишко. – Бірки, 2009. – 112 с.
3. Фисинин В. И. Промышленное птицеводство / В. И. Фисин, Г. А. Тардачян – М. : Агропромиздат, 1991. – 167 с.
4. Хвостик В. П. Еколого-генетичні параметри несучості гусей / В. П. Хвостик // Сучасне птахівництво. – 2012. – № 5 (114).